



του **Κώστα Γούση**

Ο **Andrey Brazhevsky** στις 30 Αυγούστου θα γιόρταζε τα 27α γενέθλιά του.

Πόσο θα θέλαμε, αγαπημένε μας Μαγιακόφσκι, ο στίχος «όλα στην Οδησσό έγιναν» να μας θυμίζει σύννεφα με παντελόνια, άψογα τρυφερούς εραστές, τζοκόντες που πρέπει να κλαπούν. Κι όμως από τις 2 Μαΐου του 2014 η μακρινή και πένθιμη Οδησσός θα μας θυμίζει για τώρα και για πάντα τη θηριωδία των νεοναζιστών του Δεξιού Τομέα, την οργανωμένη δολοφονική επιχείρηση στο κτίριο των συνδικάτων. Τα δυτικά μέσα έγραψαν για 48 νεκρούς. Οι μαρτυρίες μιλούν για πολύ περισσότερους.

Είναι σίγουρο, Βαλόντια, ότι πρώτος εσύ πλάι στους έρωτες θα έγραφες για τη δοξασμένη από ήρωες Οδησσό. Την πόλη που έδειξε ότι και σε τούτη ακόμη την αντιηρωική εποχή μας υπάρχουν άνδρες και γυναίκες που δεν αφήνονται έρμαια της δειλίας. Οι πεσόντες στο κτίριο των συνδικάτων θα ταρακουνάνε πάντα τη συνείδησή μας θυμίζοντας εκείνους κι εκείνες. Που δεν τρέμουν μην τυχόν και πάρουν την ευθύνη, που δεν κρύβονται πίσω από

εντολές, που όταν γίνονται σφαγές δεν παριστάνουν ότι δεν ακούνε μήτε κλάμα μήτε θρήνο, που δεν κοιτάνε μόνο τη δουλειά τους, που δε δένουν το λιοντάρι με τα' αρνί και δε συμφιλιώνουν το ποντίκι με τη γάτα. Άνδρες και γυναίκες που είτε είχαν την τύχη να διαβάσουν **το ποίημα σου** για τους δειλούς είτε όχι, το έκαναν πράξη.

Σύντροφε τι τρέμεις; Τι συμβαίνει λοιπόν; Στο ενυδρείο θέλεις να σε βάλω; Η επανάσταση απαιτεί, να υπάρχει θάρρος, θάρρος, και άλλη μια φορά θ-ά-ρ-ρ-ο-ς.

Ο Andrey Brazhevsky ήταν ένας απ' αυτούς που είχαν το θάρρος.

Ο Andrey Brazhevsky στις 30 Αυγούστου θα γιόρταζε τα 27α γενέθλιά του.

Εργαζόταν ως προγραμματιστής αλλά ήταν αφιερωμένος στη μαχητική πολιτική δραστηριότητα. Ήταν μέλος της μαρξιστικής οργάνωσης Μποροτμπά (Αγώνας), η οποία ιδρύθηκε το Μάιο του 2011 μέσα από διεργασίες συμπόρευσης οργανώσεων, διαφοροποιήσεων από την πορεία εκφυλισμού του ΚΚ Ουκρανίας, κυρίως σε επίπεδο νεολαίας, διαφόρων ρευμάτων και αντικαπιταλιστικών κινήσεων με στόχο μια νέα επαναστατική αριστερά.

Η οργάνωσή του **έγραψε** για τον Αντρέι:

«Ήταν ένθερμος κομμουνιστής, αφιερώνοντας πολύ χρόνο στην αυτομόρφωση, διαβάζοντας μαρξιστές κλασικούς και σύγχρονους αριστερούς συγγραφείς. Στην Οδησό δε έλειπε ούτε από μια πολιτική δράση, ήταν πάντα στην πρώτη γραμμή. Όταν η εξουσία στην Ουκρανία καταλήφθηκε από τις νεοναζιστικές συμμορίες, εντάχθηκε στις πολιτοφυλακές στην Οδησό για να υπερασπιστεί την πόλη του από τους νεοναζί. Δυστυχώς, εκείνη τη ημέρα η υπεροχή των δυνάμεων δεν ήταν με την πλευρά των υπερασπιστών της Οδησού.»

Οι περιγραφές εκείνης της μέρας πολλές, οι εικόνες ανατριχιαστικές. Ο Αντρέι ήταν στους πάνω ορόφους του κτιρίου. Όταν το κτίριο φλεγόταν αναγκάστηκε να πηδήξει στο κενό. Στο έδαφος ήταν ακόμη ζωντανός. Εκεί τον αποτελείωσαν οι φασίστες. Μια μέρα πριν διαδήλωνε στην πρωτομαγιάτικη πορεία με το μπλοκ του Μποροτμπά.



Ο Andrey Brazhevsky στις 30 Αυγούστου θα γιόρταζε τα 27α γενέθλιά του.

Οι παρακάτω σκέψεις γύρω απ' τη ζωή, το θάνατο, τη θυσία και τον αγώνα είναι αφιερωμένες στη μνήμη του.

Πάνω στα ματωμένα πουκάμισα των σκοτωμένων / εμείς καθόμασταν τα βράδια / και ζωγραφίζαμε σκηνές απ' την αυριανή ευτυχία του κόσμου. / Έτσι γεννήθηκαν

οι σημαίες μας.

Τ. Λειβαδίτης

Αυτό το καλοκαίρι μύριζε θάνατο. Εικόνες φρίκης κατέκλυζαν από παντού εφημερίδες, τηλεοράσεις και κοινωνικά δίκτυα. Με μεγάλη αμηχανία κι ένα διαρκή κόμπο στο στομάχι παρακολουθούσε κανείς τις αριθμητικές του τρόμου των δολοφονημένων σε Γάζα και Ντονμπάς.

Πώς ν' αντισταθεί κανείς στη μετατροπή της φρίκης σε ένα θέαμα ανώνυμου μαζικού θανάτου για τα δελτία των 8; Πρέπει! Γιατί οι νεκροί της αντίστασης δεν είναι αριθμοί κάτω από παραπλανητικούς τίτλους και ψεύδη. Οι πεσόντες στον αγώνα έχουν όνομα, ιστορία και θέση στις ζωές και τη μνήμη μας. Η ιστορική μνήμη αποτελεί όπλο των καταπιεσμένων και διακύβευμα μιας συλλογικής λαϊκής κουλτούρας αντίστασης. Σπουδαίοι ποιητές, ζωγράφοι, μουσικοί έχουν δώσει μεγάλα έργα τέχνης εκφράζοντας την καθολική πλευρά των επιμέρους θανάτων. Κάνοντας το θρήνο στίχους, πίνακες και τραγούδια στα χείλη του λαού. Στο πρόσωπο του Andrey Brazhevsky ή του 17χρονου Vadim Papura, μέλους της Κομσομόλ και τόσων άλλων ανδρών, γυναικών και παιδιών, τιμάμε τη μνήμη όλων των αντιφασιστών πεσόντων την ίδια μέρα, αλλά και κάθε μέρα στην Οδησό και παντού.

Και τι γίνεται με τους πεσόντες της άλλης πλευράς; Σήμερα, έχει επανεμφανιστεί και προωθείται συντεταγμένα ένας αφηρημένος ανθρωπισμός των ίσων αποστάσεων, που απλά λυπάται για κάθε χαμένη ανθρώπινη ζωή, είτε πρόκειται για αντιφασίστες στο Ντονιέτσκ και το Λουγκάνσκ είτε για αδίστακτους νεοναζί των ταξιαρχιών Αζόφ, είτε για μαχητές της ιντιφάντα και παιδιά στη Γάζα είτε για ισραηλινούς εισβολείς, είτε για Κούρδισες αντάρτισσες είτε για τζιχαντιστές του ISIS που περιφέρουν κεφάλια ως τρόπαια νίκης. Οι ίσες αποστάσεις δε συνιστούν απλά έναν άχρηστο αφηρημένο ανθρωπισμό του αιώνιου εφησυχασμού, αλλά ένα χρήσιμο μέσο στην υπηρεσία της διαιώνισης των πολέμων, της βαρβαρότητας και της εκμετάλλευσης. Πού μπαίνει όμως η διαχωριστική γραμμή; Ποιός κρίνει, με ποιο κριτήριο και με ποιο ηθικό κύρος ποιες ιδέες αξίζουν και ποια σώματα θρηνούμε, μνημονεύουμε και τιμάμε;

Θα μου επιτρέψετε να προσπαθήσω να απαντήσω περιγράφοντας μια ιστορία από το μυθιστόρημα του Αλέξη Πάρνη «Μια Πράγα στον καθένα» (σελ. 50 - 52). Πρόκειται για την ιστορία του Κόλια Βενέντικτοφ που έχασε τη ζωή του στη μεγάλη μάχη ενάντια στο φασισμό για την απελευθέρωση της Πράγας:

«Ο Κόλια ήταν ένα παράξενο παιδί, φοιτητής μαθηματικών. Ο Μαγιακόφσκι, αυτός ο τραγικός Δον Κιχώτης του μεγάλου ιδανικού, τον είχε εφοδιάσει με τις ιδιαίτερες μεταφυσικές εξάρσεις που μεταμορφώνουν τον άνθρωπο σ' ένα μεγάλο ήρωα είτε σ' ένα μεγάλο θύμα. Ήταν μικρόσωμος με πελώριο κεφάλι και ασχημούλης. Η στολή τον έκανε κάπως αστείο, αλλά κανείς δεν επιχείρησε να τον κοροϊδέψει, γιατί μέσα στη μάχη γινότανε γίγαντας. Η τόλμη του δεν ξεπηδούσε απ' τη φυσιολογική έξαρση της νιότης, αλλά από μια ώριμη συναίσθηση ενός χρέους, που συχνά το διατύπωνε με παράδοξους συλλογισμούς και μαθηματικές έννοιες, αρκετά υψηλές για να αγγίζουν την ποιητική ουσία της ύπαρξης. Παίρνοντας αίφνης σα δεδομένο ότι ο θάνατος κάθε ανθρώπου πρέπει να κάνει πιο σοφή και υπεύθυνη τη ζωή του πλαϊνού του, έφτασε στο συμπέρασμα μιας απόλυτης παγκόσμιας συναδέλφωσης.

-Σκέψου, λοιπόν, Αντριάνα, του λεγε αυτό τον φρικτό πόλεμο και τις εκατόμβες του... Πολλαπλασίασε με τον ιδιαίτερο συντελεστή κάθε χαμένης προσωπικότητας τα εκατομμύρια των νεκρών και θα δεις τι υψηλό βαθμό σοφίας θα χει η μεταπολεμική ανθρωπότητα.

Κρατούσε ένα σημειωματάριο, κατέγραφε σ' αυτό τις απώλειες του λόχου, και προσπαθούσε να βαθμολογεί δίκαια όσους φεύγανε, μετρώντας ανάλογα με τον άθλο τους πόσες μονάδες σοφίας κληροδοτούσε ο καθένας στην ανθρωπότητα!

-Τριακόσιες μονάδες... έγραψε αδίστακτα πλάι στ' όνομα του Γεωργιανού Τμιλίσβιλι. Αυτός όρμησε σε κάποια φλεγόμενη αγροικία, για να βγάλει ένα παιδάκι που αποκλείστηκε στο πατάρι της. Τα βλήματα ενός όλμου τον κάνανε κόσκινο, αλλά το παιδί βγήκε ζωντανό κάτω απ' την κυρτή ασπίδα που χε φτιάξει το κορμί του στρατιώτη πάνω στη γη.

Κι ύστερα ήρθε η μέρα να πεθάνει και ο ίδιος. Ήταν ένας θάνατος αληθινά αναγκαίος. Κάποιος έπρεπε να συρθεί και να ανατινάξει εκείνο το τανκ, που δεν άφηνε δυο ολόκληρες ώρες τη διμοιρία τους να περάσει το γιοφύρι. Πήγε αυτός κι άνοιξε το δρόμο. Όταν τον βρήκανε να ξεψυχάει στα καμένα χορτάρια, είχε έντεκα ματωμένες κηλίδες στο αμπέχονο που κοκκινίζανε σα διάσημα. Λίγο πριν κλείσει τα μάτια του για πάντα, σήκωσε κάπως το χέρι δείχνοντας την τσέπη όπου φύλαγε το θρυλικό του σημειωματάριο.

-Πόσοι βαθμοί για μένα; Πόσοι βαθμοί; ρώτησε γύρω τα παιδιά, με την αγωνία του μαθητή που περιμένει τα' αποτελέσματα των εξετάσεων.

-Χίλιοι, παραπάνω από χίλιοι του φωνάξανε. Και πέθανε ευχαριστημένος.»



Ο Andrey Brazhevsky στις 30 Αυγούστου θα γιόρταζε τα 27α γενέθλιά του.

Ποιό είναι το δίδαγμα αυτής της ιστορίας; Σε πλήρη αντίθεση προς τον ηθικό, πολιτικό και πολιτισμικό σχετικισμό των καιρών μας, υπάρχει μια στρατευμένη αλήθεια που συγκροτεί το νοηματικό ορίζοντα των γεγονότων. Όσοι και όσες παίρνουν θέση και είναι έτοιμοι και έτοιμες να αναλάβουν και το ρίσκο των επιλογών τους, έχουν το ηθικό κύρος να κρίνουν, να κριθούν και να ορίσουν τις διαχωριστικές γραμμές. Οι πράξεις αντίστασης και αγώνα κληροδοτούν μια συλλογική σοφία στην ανθρωπότητα, είτε όταν προκύπτουν από την ανάγκη για επιβίωση είτε στον αγώνα για αυτοδιάθεση και ανεξαρτησία, πόσο μάλλον όταν εγγράφονται άμεσα στην μεγάλη υπόθεση της διεθνιστικής απελευθέρωσης της ανθρωπότητας από τα δεσμά του ιμπεριαλισμού και του καπιταλισμού. Τελικά, αυτή η σοφία κρίνεται απ' το κατά πόσο οι παραλήπτες της θα αποδεχθούν την κληρονομιά, θα της δώσουν περιεχόμενο και ζωή και θα συνεχίσουν την περιπέτεια της κοινωνικής χειραφέτησης.

Ο 21ος αιώνας έχει πράγματι πολλές ενδείξεις ότι η συσσωρευμένη σοφία έμεινε χωρίς παραλήπτες. Οι ασυνέχειες έγιναν χάσματα, που κάποιοι βιάστηκαν να τα βαφτίσουν αξεπέραστα. Η βαρβαρότητα του νεοφιλελευθερισμού, το τέρας του φασισμού που ξανασηκώνει κεφάλι, ο ανορθολογισμός, η απώλεια νοήματος, θυμίζουν **δυστοπικούς**

στίχους τραγουδιών από το μακρινό 1986, δυστοπίες που απλώνονται σήμερα απειλητικά γύρω μας: «Μπορώ να φανταστώ την κοινωνία του αύριο. Όπου οι άνθρωποι θα πεθαίνουν πριν ακόμα γεννηθούν. Το κάθε σου χαμόγελο θα γίνεται μακάβριο. Μπορώ να σε δω στη φασιστοκοινωνία του αύριο». Κι όμως, οι ήρωες και οι ηρωίδες στην Οδησσό μαρτυρούν ότι η αντίθετη εικόνα είναι επίσης εδώ. Η επιλογή τους να μείνουν να υπερασπιστούν το χώρο στις 2 Μαΐου του 2014 ήταν συνειδητή. Σε μια **μαρτυρία επιζήσας** αναφέρεται ότι υπήρχαν από μέρες φήμες ότι η κατασκήνωση στην πλατεία Kulikova μπορεί να δεχθεί επίθεση από τους νεοναζί. Η νεολαία όμως το είχε πάρει απόφαση. Τους άκουγε να λένε: «Δε θα φύγουμε. Θα είμαστε η υπόμνηση ότι η Οδησσός δε θα πέσει ποτέ στα χέρια των φασιστών.»

Αυτή η επιλογή συνιστά θυσία με το περιεχόμενο που εξηγούσε σε κάποιο **κείμενο** του ο Κώστας Δουζίνας. «Θυσία [sacrifice] σημαίνει *sacrum facere*, το να κάνεις το συνηθισμένο ιερό. Με τη θυσία τους κατέθεσαν «μαρτυρία για την ύπαρξη υψηλότερων αληθειών από αυτή της ζωής, δηλώνουν πως τη ζωή αξίζει να τη ζεις αν αξίζει και να πεθάνεις επίσης για αυτή.» **Μπορούμε λοιπόν να πούμε ότι ο καθένας και η καθεμία και τα' αγέννητα ακόμη παιδιά είναι οι εν δυνάμει πραγματικοί κληρονόμοι της συλλογικής σοφίας των πεσόντων στο κτίριο των συνδικάτων.**



Ο Andrey Brazhevsky στις 30 Αυγούστου θα γιόρταζε τα 27α γενέθλιά του.

Προφανώς, οι αντικειμενικές επιπτώσεις των γεγονότων στην πορεία των πραγμάτων, στους συσχετισμούς δύναμης, την έκβαση των μαχών και την προοπτική, δεν ανάγονται απλά σε υποκειμενικά αισθήματα και βιώματα. Για το μαρξισμό, είναι πολύ σπουδαία και επίκαιρη υπόθεση η συγκεκριμένη ανάλυση της συγκεκριμένης κατάστασης, η κριτική ανάλυση του συνόλου των κοινωνικοοικονομικών και (γεω)πολιτικών αντιθέσεων και η θεωρητική, πολιτική και πρακτική εξάσκηση στη διαλεκτική λογική.

Ο Λένιν έγραφε ότι μόνο ο αντικειμενικός υπολογισμός του συνόλου των αμοιβαίων σχέσεων όλων, χωρίς εξαίρεση, των τάξεων μιας δοσμένης κοινωνίας, συνεπώς και ο υπολογισμός των αμοιβαίων σχέσεων της αντικειμενικής βαθμίδας ανάπτυξης αυτής της κοινωνίας και ο υπολογισμός των αμοιβαίων σχέσεων ανάμεσα σ' αυτή και τις άλλες κοινωνίες, μπορεί να αποτελέσει τη βάση μιας σωστής ταχτικής της πρωτοπόρας τάξης. Και οι τάξεις και οι χώρες δεν εξετάζονται από στατική αλλά από δυναμική άποψη, δηλαδή όχι σε κατάσταση ακινησίας, αλλά σε κατάσταση κίνησης («Απαντα», εκδόσεις «Σύγχρονη Εποχή», τ. 26, σελ. 77). Τόσο σύνθετα τα καθήκοντα μας, αν δε θέλουμε να τρέχουμε πίσω από την έκπληξή μας για τις εκάστοτε εξελίξεις ή να πηγαίνουμε από ήττα σε ήττα χωρίς καν η πείρα να αφήνει το χνάρι της στη συνέχεια του αγώνα.

Στους καιρούς βέβαια της μεγάλης σύγχυσης όταν οργανώσεις που ομνύουν στο μαρξισμό και διανοούμενοι με περισπούδαστες αναλύσεις και αναφορές δε μπορούν να διακρίνουν τουλάχιστον την ήρα απ' το στάρι και το φασισμό απ' τον αντιφασισμό, χίλιες φορές προτιμότερη η ανεπεξέργαστη, αδιαμεσολάβητη, υποκειμενική διαίσθηση του αγωνιστή και της αγωνίστριας που τουλάχιστον δε συγχέουν ποιους στηρίζουμε και ποιους πολεμάμε και νιώθουν αλληλεγγύη χωρίς “ναι μεν, αλλά”. Τίποτε δε θα είναι ίδιο για την αριστερά – αλλά και τον αναρχικό χώρο – μετά την Ουκρανία. Η στάση απέναντι στα γεγονότα θα αποτελέσει ιστορικό τεκμήριο της παρακμής μιας εποχής ή της δυνατότητας για νέες εφόδους στον ουρανό.

Δυστυχώς, σπανίζουν στις μέρες μας η επαναστατική θεωρία, η πολιτική διαύγεια, το ρίσκο των εκτιμήσεων και η αντίστοιχη πολιτική και οργανωτική προετοιμασία για τις αναμετρήσεις. Η πιο σοβαρή αυτοκριτική της οργάνωσης Μποροτμπά έγκειται στο ότι παρά τις αναλύσεις της για το βάθος της καπιταλιστικής κρίσης και τις επιπτώσεις στην Ουκρανία, παρά την ιεράρχηση της αντιφασιστικής πάλης στο φόντο της ανόδου του κόμματος «Σβομπόντα» ή τις εκτιμήσεις για την ιδιαίτερη γεωπολιτική θέση της Ουκρανίας και τις αντιθέσεις που συμπύκνωνε στο εσωτερικό της, σε καμία περίπτωση δεν υπήρχε πρόβλεψη ότι τρία χρόνια μετά την ίδρυση της οργάνωσης, μπορεί να βρισκόταν υπό διωγμό και παρανομία στη δυτική πλευρά και σε εμπόλεμη κατάσταση με σχηματισμό λαϊκών δημοκρατιών και ένοπλων πολιτοφυλακών στην ανατολική. Κανείς δεν περίμενε τον πόλεμο.

Έτσι όμως συμβαίνει συχνά στην ιστορία. **Κι εκεί στις απότομες στροφές, στη ραγδαία αλλαγή των συνθηκών, όταν το όπλο της κριτικής εναλλάσσεται άξαφνα με την κριτική των όπλων, εκεί σφυρηλατούνται οι -άξίες του ονόματός τους- πρωτοπορίες.** Η ανασυγκρότηση του κομμουνιστικού κινήματος του 21ου αιώνα δε θα γίνει σε δοκιμαστικό σωλήνα. Όσοι ποντάρουν σε μια in vitro αριστερά και υποτιμούν τις

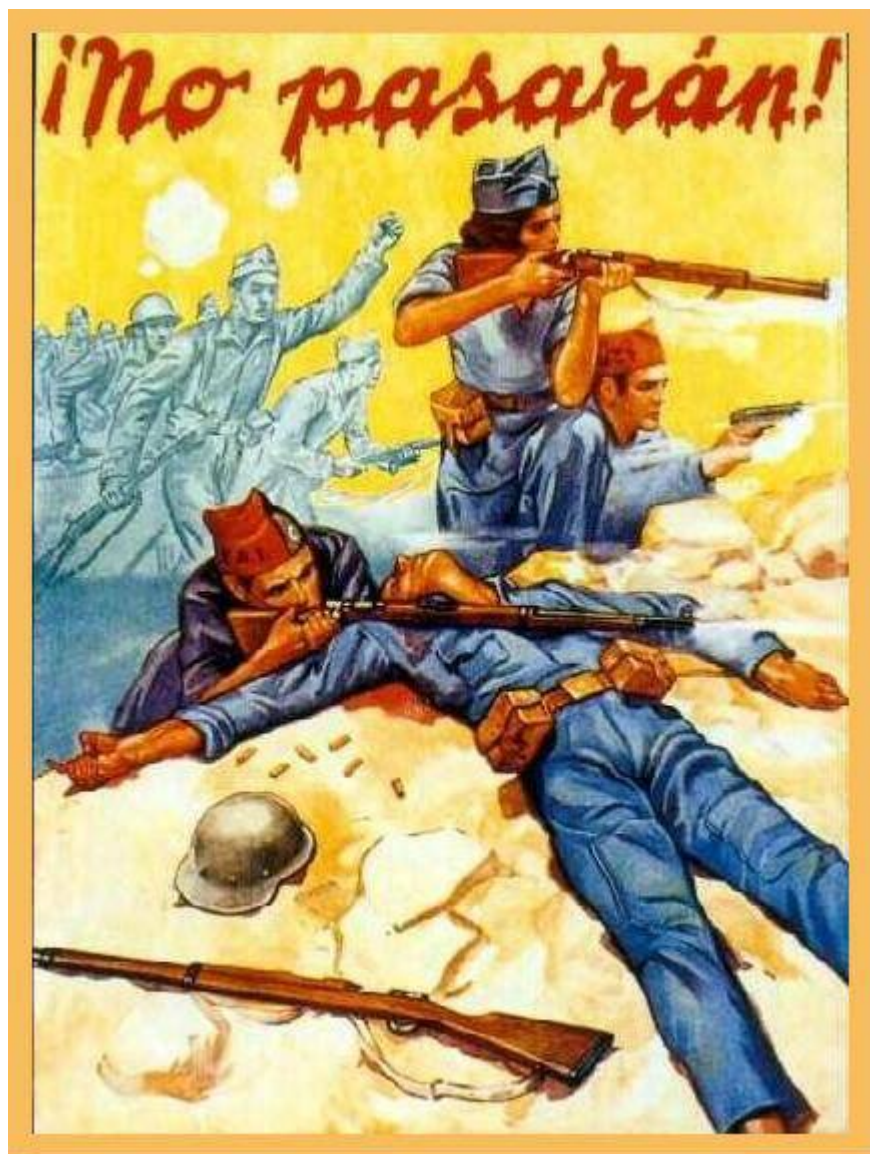
δυναμικές των γεγονότων και τους πολεμικούς κινδύνους της σημερινής διεθνούς συγκυρίας, δίνουν απλά μια ντουζίνα τσιτάτα κι ένα δήθεν στυλ στη δειλία ή τη βόλεψή τους στη δύναμη της συνήθειας μιας ρουτινιάρικης αριστεράς στο περιθώριο των εξελίξεων.



Ο Andrey Brazhevsky στις 30 Αυγούστου θα γιόρταζε τα 27α γενέθλιά του.

Κι επειδή η αριστερά δεν είναι παρά οι άνθρωποί της, ο Andrey Brazhevsky είναι η φιγούρα του αγωνιστή που θα χλευάζει για πάντα το μηδενισμό του «τίποτα δε γίνεται και τίποτα δεν αλλάζει». Ο Andrey Brazhevsky δεν είναι ερώτηση. Είναι απάντηση. Κι αν, ως γνωστόν, οι ιδέες γίνονται υλική δύναμη μόλις κατακτούν τις μάζες, η θυσία του Αντρέι και όλων των πεσόντων έχει ήδη σπουδαίες κατακτήσεις. Σε μια σημαντική **συνέντευξη τύπου** στις 24 Αυγούστου ο νέος πρωθυπουργός της Λαϊκής Δημοκρατίας του Ντονιέτσκ, Αλεξάντρ Ζαχαρτσένκο ανέφερε ότι το Κίεβο και η Δύση έκαναν το μεγάλο λάθος να τους ξυπνήσουν. «Όταν οι ανθρακωρύχοι, οι μεταλλωρύχοι, οι αγρότες, αυτοί που μέχρι χθες έπιαναν το κομπρεσέρ, σήμερα έχουν το τιμόνι ενός ταγκ ή σηκώνουν το πολυβόλο, τα όρια έχουν ξεπεραστεί και κανείς δε μπορεί να τους σταματήσει.»

Μπορούμε να είμαστε βέβαιοι ότι η ναζιστική θηριωδία στην Οδησσό είχε καταλυτική συμβολή στο να «ξεπεραστούν τα όρια». Οι άνθρωποι των προλεταριακών κέντρων του Ντονμπάς που σχημάτισαν τις λαϊκές πολιτοφυλακές είναι οι πρώτοι άμεσοι παραλήπτες της σοφίας των πεσόντων στο κτίριο των συνδικάτων. Πολλοί απ' αυτούς κατέθεσαν τη δική τους σοφία πέφτοντας τους τελευταίους μήνες στα πεδία των τίμιων μαχών. Για τον **22χρονο ισπανό Angel και τον 27χρονο Rafa** η μέρα της επίθεσης στο κτίριο των συνδικάτων ήταν σημείο καμπής για την απόφασή τους να φτάσουν από την Ισπανία στο Ντονμπάς και να καταταγούν εθελοντικά στις λαϊκές πολιτοφυλακές εμπνεόμενοι από τις Διεθνείς Ταξιαρχίες στην Ισπανία το 1936 και το περίφημο "No pasaran!" Αυτοί κι αν είναι συνεχιστές των πιο συγκλονιστικών και περήφανων παραδόσεων της αριστεράς και του κινήματος απ' τον 20ο στον 21ο αιώνα. Όσο μεγαλείο κι αν έχει όμως η επιλογή να πας να πολεμήσεις στο Ντονμπάς, όπως θύμιζε ο Τσε είναι μεγάλη υπόθεση και η μάχη στην κοιλιά του θηριού και σε κάθε χώρα ξεχωριστά. Τελικά, όσοι και όσες συνεχίζουν να δίνουν τη μάχη όπου κι αν βρίσκονται απέναντι σε κυβερνήσεις, κράτη, ιμπεριαλιστικούς οργανισμούς και φασιστικές συμμορίες, είναι άξιοι παραλήπτες της σοφίας των πεσόντων.



Δεν ξέρουμε σε ποιο γύρο είμαστε και πόσοι θα χρειαστούν ακόμη, αλλά ένα είναι σίγουρο. Η ιστορία όχι απλά δεν τελείωσε αλλά όλα παίζονται ξανά. Τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές οι λαϊκές πολιτοφυλακές επελαύνουν, ενωμένες πλέον στο στρατό της λαϊκής δημοκρατίας. Δεν είμαστε αφελείς. Ξέρουμε τις δυσκολίες, τους διεθνείς συσχετισμούς, την κατάσταση της αριστεράς, τα διπλωματικά παιχνίδια. Ισχυρές όμως και οι παρακαταθήκες.

Οι λαοί μπορούν! Πόσο όμορφα αντηχούν αυτές οι λέξεις.

Δε μας ταιριάζει η θλίψη και η μελαγχολία. Μας χρειάζεται το χαμόγελο πλάι στις δυσκολίες, το γλέντι πλάι στη μάχη και την πειθαρχημένη στράτευση. Μας χρειάζεται η φαντασία και το όνειρο πλάι στο πρόγραμμα και τη στρατηγική. Μας χρειάζεται το μεγάλο ιδανικό μιας κοινωνίας χωρίς εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, χωρίς τάξεις, χρήμα, εμπορεύματα, κράτος και καταπίεση. Μας χρειάζεται να το πιστέψουμε ξανά ότι μπορούμε να ζήσουμε και να τα οργανώσουμε όλα από κοινού. Να αγαπήσουμε την υπόθεση του κομμουνισμού και να την αντικρύσουμε όπως κοιτάνε οι ερωτευμένοι το φεγγάρι.

Όχι για να υποτιμήσουμε την αναγκαίες θεωρητικές, πολιτικές και οργανωτικές τομές σε κάθε χώρα και διεθνώς, την καθημερινή δουλειά του μυρμηγκιού, τις πολλαπλές ήττες μέχρι τη νίκη, την επίπονη χάραξη της τακτικής, τις δυσκολίες των μεγάλων αναμετρήσεων κ.ο.κ. Αλλά για να ξαναβρούμε το αναγκαίο πάθος για όλα αυτά. Όπως μου έγραψε πρόσφατα μια φίλη, «να μείνουμε ζωντανοί • ζωντανοί – όχι νεκροζώντανοι – ούτε σκοτωμένοι. Δίχως αυτό, δεν θ' ανάψουμε ποτέ τη σπίθα. Δεν θα την έχουμε πια εμείς.»



Το μεγάλο ερώτημα του ποιητή **«Μήπως είναι κι ο θάνατος δικτατορία; Ή δημοκρατία;»** μένει ακόμη σε εκκρεμότητα. Όχι όμως και η απάντηση της ποιήτριας: **«Υπάρχουν θάνατοι που βαραίνουνε γιατί διαλέγουν οι ίδιοι τον τρόπο.»**

Κλείνουμε, λοιπόν, με τη θύμηση του Σπινόζα ότι η σοφία του ελεύθερου ανθρώπου είναι «όχι μελέτη θανάτου, παρά μελέτη ζωής».

Είμαστε βέβαιοι, αδερφέ μας Αντρέι, ότι η σοφία που μας κληροδότησες είναι μελέτη της ζωής που πρέπει να φτιάξουμε. Η σοφία του μέλλοντος που πρέπει να κατασκευάσουμε.

Μπορούμε τώρα ν' ανοίξουμε το σημειωματάριό μας και να γράψουμε:

- Andrey Brazhevsky, χίλιοι βαθμοί, παραπάνω από χίλιοι.

Ο Andrey Brazhevsky στις 30 Αυγούστου θα γιόρταζε τα 27α γενέθλιά του.

Αθάνατος!

Πηγή: toperiodiko.gr